Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
ATHANASIA RANTOSE
přednesené dne 18. prosince 2025 [1]

Věc C-145/24 P

BdM Banca SpA, dříve Banca Popolare di Bari SpA
proti

Evropské komisi

„Kasační opravný prostředek – Státní podpory – Podpora poskytnutá italskými orgány ve prospěch společnosti Banca Tercas – Zásah Fondo interbancario di tutela dei depositi (Mezibankovní fond pro ochranu vkladů, Itálie) (FITD) na pokrytí ztrát společnosti Banca Tercas a podporu jejího prodeje společnosti Banca Popolare di Bari – Rozhodnutí Komise (EU) 2016/1208, kterým se toto opatření prohlašuje za státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem – Rozhodnutí zrušené rozsudkem ze dne 19. března 2019, Itálie a další v. Komise (T-98/16, T-196/16 a T-198/16, EU:T:2019:167) – Rozsudek potvrzený v rámci kasačního opravného prostředku rozsudkem ze dne 2. března 2021, Komise v. Itálie a další (C-425/19 P, EU:C:2021:154) – Žaloba na náhradu škody – Článek 340 druhý pododstavec SFEU – Promlčecí lhůta – Pojem ‚dostatečně závažné porušení' unijního práva – Příčinná souvislost"

Úvod

1. Společnost BdM Banca SpA, dříve Banca Popolare di Bari SpA (dále jen „navrhovatelka") se kasačním opravným prostředkem domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 20. prosince 2023, Banca Popolare di Bari v. Komise (T-415/21, dále jen „napadený rozsudek", EU:T:2023:833), kterým Tribunál zamítl její žalobu na náhradu škody způsobené rozhodnutím Komise (EU) 2016/1208 ze dne 23. prosince 2015 o státní podpoře SA.39451 (2015/C) (ex 2015/NN), kterou poskytla Itálie ve prospěch společnosti Banca Tercas (dále jen „rozhodnutí Tercas") [2].

2. Projednávaným kasačním opravným prostředkem je Soudní dvůr vyzván, aby přezkoumal takové klasické aspekty týkající se žalob z mimosmluvní odpovědnosti Evropské unie, jako je nejprve počátek běhu promlčecí lhůty stanovené v článku 46 statutu Soudního dvora Evropské unie, zejména pokud jde o rozlišení mezi „jednorázovou" a „průběžně vznikající" škodou, dále případná kvalifikace porušení čl. 107 odst. 1 SFEU jako „dostatečně závažného" ve smyslu čl. 340 druhého pododstavce SFEU a konečně posouzení příčinné souvislosti mezi vytýkaným jednáním, v projednávané věci jednáním Komise, a škodou, která údajně vznikla navrhovatelce, zejména v situaci, kdy existují možné souběžné příčiny této škody.

[1] – Původní jazyk: francouzština.

[2] – Úř. věst. 2016, L 203, s. 1.

Skutečnosti předcházející sporu a napadený rozsudek

3. V rozhodnutí Tercas měla Komise za to, že zásah Fondo interbancario di tutela dei depositi (Mezibankovní fond pro ochranu vkladů, Itálie) (dále jen „FITD“), který schválila dne 7. července 2014 Banca d'Italia (Italská národní banka), ve prospěch společnosti Banca Tercas (dále jen „Tercas“)[3], jejíž veškerý majetek vlastnila od 1. října 2014 navrhovatelka, představuje státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, která musí být od jejího příjemce získána zpět[4]. Dne 4. února 2016 provedl FITD „dobrovolný zásah“ ve prospěch společnosti Tercas a dne 14. července 2016 se navrhovatelka sloučila se společností Tercas.

4. Rozsudkem Tribunálu ze dne 19. března 2019, Itálie a další v. Komise[5], potvrzeným v rámci kasačního opravného prostředku rozsudkem Soudního dvora ze dne 2. března 2021, Komise v. Itálie a další[6] (dále společně jen „rozsudky Tercas“), bylo rozhodnutí Tercas zrušeno. V návaznosti na tyto rozsudky požádala navrhovatelka Komisi o náhradu škody, která jí údajně vznikla v důsledku přijetí rozhodnutí Tercas, ale Komise její žádost zamítla.

5. Napadeným rozsudkem Tribunál zamítl žalobu navrhovatelky na náhradu této škody. Poté, co Tribunál konstatoval, že podmínky týkající se protiprávnosti jednání a existence příčinné souvislosti nejsou splněny[7], dospěl k závěru, že je třeba tuto žalobu zamítnout, aniž je nutné přezkoumávat podmínku týkající se existence škody[8].

Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastnic řízení

6. Dne 26. února 2024 podala navrhovatelka kasační opravný prostředek proti napadenému rozsudku. Navrhuje, aby Soudní dvůr jednak zrušil napadený rozsudek a jednak primárně vydal konečné rozhodnutí ve sporu a uložil Unii, zastoupené Komisí, povinnost zaplatit jí částku 203,3 milionu eur jako náhradu za hmotnou újmu a přiměřenou částku jako náhradu za nemajetkovou újmu, jakož i povinnost nahradit náklady řízení, a podpůrně, aby vrátil věc Tribunálu.

7. Komise navrhuje, aby Soudní dvůr odmítl kasační opravný prostředek jako nepřípustný nebo neúčinný a v každém případě jej zamítl jako zcela neopodstatněný, nebo, podpůrně, zamítl žalobu na náhradu škody jako zcela neopodstatněnou, jakož i uložil navrhovatelce náhradu nákladů řízení.

8. Řeči účastnic řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudním dvorem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 30. září 2025.

[3] – Zásah FITD zahrnoval tři podpůrná opatření, a sice zaprvé příspěvek ve výši 265 milionů eur na pokrytí záporného vlastního kapitálu společnosti Tercas, zadruhé záruku ve výši 35 milionů eur na pokrytí úvěrového rizika spojeného s určitými expozicemi společnosti Tercas a zatřetí záruku ve výši 30 milionů eur na pokrytí nákladů vyplývajících z platby daní v souvislosti s prvním opatřením.

[4] – V roce 2012 byla na společnost Tercas v důsledku nesrovnalostí zjištěných Italskou národní bankou uvalena italskou vládou zvláštní správa. Po zásahu FITD bylo toto opatření zrušeno a bylo provedeno několik navýšení kapitálu, zejména ze strany navrhovatelky, s cílem obnovit ekonomickou situaci společnosti Tercas.

[5] – T-98/16, T-196/16 a T-198/16, dále jen „rozsudek Tribunálu Tercas“, EU:T:2019:167.

[6] – C-425/19 P, dále jen „rozsudek Soudního dvora Tercas“, EU:C:2021:154.

[7] – Pokud jde o podmínku týkající se protiprávnosti jednání, které je Komisi vytýkáno, Tribunál sice konstatoval, že čl. 107 odst. 1 SFEU, na který se navrhovatelka v projednávané věci odvolává, je třeba považovat za „normu, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům“ (body 76 až 96 napadeného rozsudku), dospěl však k závěru, že nedošlo k dostatečně závažnému porušení této normy (body 101 až 125 tohoto rozsudku). Pokud jde dále o podmínku existence příčinné souvislosti, Tribunál dospěl k závěru, že navrhovatelka neprokázala existenci přímé příčinné souvislosti mezi údajně protiprávním jednáním Komise a tvrzenou škodou (body 126 až 161 uvedeného rozsudku).

[8] – Tribunál nicméně rozhodl, že žaloba je promlčena, pokud jde o jednu z částí škody, jejíž náhrady se navrhovatelka domáhala, a sice škodu vycházející ze snížení počtu zaměstnanců (bod 61 napadeného rozsudku).

Analýza

9. Kasační opravný prostředek se skládá ze tří důvodů, z nichž první se týká promlčení žaloby ve věci mimosmluvní odpovědnosti ve smyslu článku 46 statutu Soudního dvora Evropské unie, pokud jde o jednu část škody, druhý se týká kvalifikace údajného porušení čl. 107 odst. 1 SFEU jako „dostatečně závažného“ ve smyslu čl. 340 druhý pododstavec SFEU a třetí se týká existence příčinné souvislosti mezi jednáním, které je Komisi vytýkáno, a škodou, která údajně vznikla navrhovatelce ve smyslu tohoto posledně uvedeného ustanovení.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

10. První důvod vychází z porušení článku 46 statutu Soudního dvora Evropské unie, když Tribunál rozhodl, že žaloba je nepřípustná v rozsahu, v němž se týká škody vycházející ze snížení počtu zaměstnanců. Navrhovatelka vytýká Tribunálu, že dospěl k závěru, že tato škoda se konkretizovala v okamžiku přijetí pobídkového plánu, který byl zaveden dne 30. prosince 2015 (dále jen „pobídkový plán“)[9], a že měla jednorázovou povahu[10], zatímco ve skutečnosti uvedená škoda nevyplývala z tohoto plánu, ale z následných kroků, které vedly ke konkrétnímu snížení počtu zaměstnanců, a měla tedy průběžně vznikající povahu[11].

11. Podle článku 46 statutu Soudního dvora Evropské unie, který se použije na řízení před Tribunálem v souladu s čl. 53 prvním pododstavcem tohoto statutu, se nároky vůči Unii z mimosmluvní odpovědnosti promlčují za pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládají[12]. Podle judikatury Soudního dvora začne tato lhůta běžet, jakmile jsou splněny všechny podmínky, na které je vázána povinnost náhrady škody, a zejména pokud se škoda, která má být nahrazena, konkretizovala[13]. Uvedená lhůta tedy nezačíná běžet ode dne, kdy došlo ke škodní události, ale od okamžiku, kdy skutečně došlo k újmě u dotčených osob[14].

12. V bodě 61 napadeného rozsudku se Tribunál omezil na konstatování, že škoda vycházející ze snížení počtu zaměstnanců vyplývá z pobídkového plánu, který byl zaveden dne 30. prosince 2015, a tedy, že když navrhovatelka podala žádost ke Komisi, promlčecí lhůta uplynula, aniž poskytuje výslovné vysvětlení povahy dané škody.

[9] – Konkrétně se jednalo o dohodu uzavřenou mezi navrhovatelkou a odborovými organizacemi o pobídkovém plánu k odchodu určeném pro zaměstnance s cílem snížit počet zaměstnanců o 85 osob.

[10] – Pětiletá promlčecí lhůta proto uplynula v okamžiku, kdy navrhovatelka podala předběžnou žádost Komisi (viz body 61 a 68 napadeného rozsudku).

[11] – Podle navrhovatelky nebylo možné dotčenou újmu okamžitě pocítit při uzavření pobídkového plánu (dne 30. prosince 2015), protože k tomuto datu bylo možné pouze odhadnout výši nákladů, které bude třeba nést (jež byly předběžně zaúčtovány v účetním období 2015), zatímco k vyplacením došlo až později, a to postupně, jak zaměstnanci přijímali tento plán navržený navrhovatelkou. Na rozdíl od stanoviska Komise je tento důvod podle mého názoru přípustný, jelikož se navrhovatelka nedomáhá nového posouzení důkazů a skutkových okolností Tribunálem (aniž se dovolává zkreslení skutkového stavu), ale zpochybňuje právní kvalifikaci těchto skutečností, když Tribunál kvalifikoval údajnou škodu jako „jednorázovou“, a „nikoli průběžně vznikající“.

[12] – Jak Tribunál připomněl v bodě 29 napadeného rozsudku, tato lhůta má zajistit ochranu práv poškozené osoby, která musí mít k dispozici dostatek času, aby mohla shromáždit patřičné informace za účelem případného podání žaloby, a vyloučit možnost této osoby neomezeně odkládat uplatnění nároku na náhradu škody. Tribunál v tomto smyslu citoval rozsudky ze dne 8. listopadu 2012, Evropaïki Dynamiki v. Komise (C-469/11 P, EU:C:2012:705, bod 33 a citovaná judikatura), jakož i ze dne 7. července 2021, Bateni v. Rada (T-455/17, EU:T:2021:411, bod 62 a citovaná judikatura).

[13] – Viz zejména rozsudky ze dne 19. dubna 2007, Holcim (Deutschland) v. Komise (C-282/05 P, EU:C:2007:226, bod 29), a ze dne 8. listopadu 2012, Evropaïki Dynamiki v. Komise (C-469/11 P, EU:C:2012:705, bod 34 a citovaná judikatura).

[14] – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 19. dubna 2007, Holcim (Deutschland) v. Komise (C-282/05 P, EU:C:2007:226, bod 30), a ze dne 28. února 2013, Inalca a Cremonini v. Komise (C-460/09 P, EU:C:2013:111, bod 60).

13. V tomto ohledu podotýkám, že vzhledem k tomu, že pobídkový plán měl závazný charakter, došlo k údajné škodě k datu tohoto plánu [15], přičemž skutečnost, že byl proveden s časovým odstupem, není relevantní [16]. Pod pojmem „průběžně vznikající škoda" se totiž rozumí škoda, která nevzniká v průběhu jediné události, ale objevuje se a rozvíjí postupně a její výše roste v závislosti na uplynulém čase [17]. Jinými slovy, příčinou škody není jednorázová událost, ale situace, která přetrvává, zatímco v projednávané věci zůstává údajná škoda neměnná od přijetí pobídkového plánu.

14. Je pravda, že k datu přijetí pobídkového plánu nebyla navrhovatelka schopna vyčíslit přesnou výši škody, která se mohla lišit v závislosti na úspěchu nebo neúspěchu tohoto plánu. K tomuto datu však byla schopna odhadnout maximální výši tvrzené škody a vyčlenit prostředky potřebné k pokrytí této eventuality. Článek 340 druh pododstavec SFEU ostatně nezakazuje obrátit se na Soudní dvůr s tím, aby principálně určil, že je Unie odpovědná za bezprostředně hrozící a s dostatečnou jistotou předvídatelnou škodu, i když škoda ještě nemůže být přesně vyčíslena [18].

15. Navíc, i kdybychom podobně jako navrhovatelka vycházeli z toho, že se údajná škoda začala projevovat „od prvního vyplacení" nebo že se její účinky postupně projevovaly, jakmile zaměstnanci přijímali pobídkový plán, tyto okolnosti nicméně neznamenají, že tuto újmu lze kvalifikovat jako „průběžně vznikající". Podle mého názoru v takové situaci jednak neexistuje žádný právní základ, který by umožňoval rozlišovat mezi prvním vyplacením a následujícími [19], a jednak uvedená škoda spočívala spíše v souboru škod souvisejících s postupným přijímáním pobídkového plánu zaměstnanci, přičemž na každou z nich se vztahuje vlastní promlčecí lhůta.

16. V tomto ohledu však stačí poukázat na to, jak Komise uvádí ve svých písemnostech, že navrhovatelka vymezila svou žalobu na náhradu škody odkazem na rezervu zapsanou v rozvaze k 31. prosinci 2015 a nepředložila žádné důkazy týkající se jednotlivých okamžiků, kdy zaměstnanci přijali pobídkový plán navržený navrhovatelkou.

17. Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že první důvod kasačního opravného prostředku je třeba zamítnout.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

18. Druhý důvod vychází z porušení čl. 340 druhého pododstavce SFEU, když Tribunál vyloučil, že protiprávní jednání Komise představovalo „dostatečně závažné porušení" unijního práva, a nesprávně použil kritérium závažného a zjevného porušení tohoto práva. Podle navrhovatelky jednak Komise neměla žádný prostor pro uvážení při posuzování, zda zásah FITD ve prospěch společnosti Tercas představoval státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, nebo měla

[15] – V rámci své žaloby v prvním stupni navrhovatelka v podstatě uznala, že náklady související s tímto plánem byly „oceněny jednorázově a předběžně v účetním období 2015", přičemž „ve skutečnosti byly vynaloženy v následujících letech".

[16] – Navrhovatelka ostatně neměla žádné potíže s vyčíslením této škody na základě částky zaúčtované k 31. prosinci 2015.

[17] – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. února 2013, Inalca a Cremonini v. Komise (C-460/09 P, EU:C:2013:111, bod 80, jakož i citovaná judikatura). Viz rovněž Baranowska, N. a Machnikowski, P., „European Union", *Prescription in tort law: analytical and comparative perspectives*, Intersentia, Cambridge, 2020, s. 706, jakož i Dimitrova, Y., a Picod, F., „La prescription dans l'action en responsabilité contre l'Union européenne", *Revue des affaires européennes*, 2021, č. 4, s. 858.

[18] – Viz zejména stanovisko generálního advokáta N. Jääskinena ve věci Inalca a Cremonini v. Komise (C-460/09 P, EU:C:2012:632, bod 45, jakož i citovaná judikatura).

[19] – Mimoto shledávám určitý rozpor v argumentech předložených navrhovatelkou, která poté, co tvrdila, že daná škoda nemohla být vyčíslena, ale pouze odhadnuta při uzavření pobídkového plánu, tvrdí, že údajná škoda začala působit až od prvního vyplacení, tj. v době, kdy tuto újmu nebylo možné s konečnou platností vypočítat.

v každém případě pouze omezený prostor pro uvážení, a jednak Tribunál neměl brát v úvahu faktickou a právní složitost otázek spojených s rozhodnutím Tercas nebo v každém případě měl v projednávané věci rozhodnout bez ohledu na tuto složitost.

19. V napadeném rozsudku Tribunál rozhodl, že navzdory nesprávnému posouzení přičitatelnému Komisi [20] se Komise nedopustila dostatečně závažného porušení čl. 107 odst. 1 SFEU, protože pochybení, kterého se dopustila, nebylo cizí běžnému, obezřetnému a pečlivému jednání orgánu pověřeného dohledem nad uplatňováním pravidel hospodářské soutěže [21].

20. Úvodem připomínám, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je dostatečně závažné porušení právní normy, jejímž cílem je přiznat práva jednotlivcům, které figuruje mezi podmínkami pro vznik mimosmluvní odpovědnosti Unie, prokázáno, překročí-li dotyčný orgán zjevně a závažným způsobem meze, kterými je ohraničena jeho posuzovací pravomoc [22]. Identifikace takového překročení tedy předpokládá konstatování porušení práva, kterého by se za obdobných okolností správní orgán postupující s běžnou obezřetností a řádnou péčí nedopustil [23].

21. Pro určení, zda porušení normy unijního práva musí být považováno za dostatečně závažné, je mimoto třeba zohlednit oblast, podmínky a kontext, v nichž orgán jedná, přičemž skutečnostmi, ke kterým je třeba v tomto ohledu přihlédnout, jsou zejména stupeň jasnosti a přesnosti porušeného pravidla, jakož i rozsah prostoru pro uvážení, který toto pravidlo ponechává unijnímu orgánu, složitost situací, které bylo třeba řešit, obtížnost použití nebo výkladu právních předpisů, jakož i omluvitelnost, nebo neomluvitelnost případného nesprávného právního posouzení [24].

22. V tomto ohledu je rozsah prostoru pro uvážení, který porušená právní norma ponechává unijnímu orgánu, pouze jednou ze skutečností, které je třeba zohlednit za účelem určení, zda se orgán dopustil jejího dostatečně závažného porušení. I když se jedná o relevantní prvek, který je třeba každopádně zkoumat, absence prostoru pro uvážení poskytnutého porušeným ustanovením nutně neznamená, že toto porušení je dostatečně závažné. V závislosti na okolnostech konkrétního případu lze totiž vzít v úvahu další skutečnosti, které mohou být zohledněny se zřetelem na kontext, v němž ke zjištěnému porušení došlo. Porušení právní normy, která neponechává dotyčnému orgánu žádný prostor pro uvážení, se nemusí ve světle okolností jevit jako zjevné, a tedy dostatečně závažné, zejména pokud vyplývá z nesprávného právního posouzení omluvitelného s ohledem na obtíže při výkladu textu obsahujícího tuto normu [25].

[20] – Podle Tribunálu protiprávnost rozhodnutí Tercas vyplývala z pojmového pochybení souvisejícího se záměnou podmínky týkající se přičitatelnosti podpory s podmínkou týkající se státních prostředků a z toho, že Komise nepředložila a nepodložila dostatečné nepřímé důkazy, které by mohly prokázat, že dotčené opatření bylo přičitatelné státu (viz bod 115 napadeného rozsudku).

[21] – Viz body 114 až 123 napadeného rozsudku.

[22] – Viz rozsudek ze dne 11. ledna 2024, Dyson a další v. Komise (C-122/22 P, dále jen „rozsudek Dyson“, EU:C:2024:11, bod 48, jakož i citovaná judikatura). Cílem požadavku dostatečně závažného porušení unijního práva je bez ohledu na povahu dotčeného protiprávního aktu, předejít tomu, aby riziko, že bude nutné odškodnit újmu tvrzenou dotyčnými jednotlivci, narušilo schopnost dotyčného orgánu plně vykonávat své pravomoci v obecném zájmu jak v rámci jeho normativní činnosti nebo jeho hospodářskopolitických rozhodnutí, tak v oblasti jeho správní pravomoci, aniž by přitom jednotlivci byli zatíženi důsledky závažných a neomluvitelných nesplnění povinností (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 3. března 2010, Artegodan v. Komise, T-429/05, EU:T:2010:60, bod 55, jakož i citovaná judikatura).

[23] – Viz rozsudek Dyson (bod 49 a citovaná judikatura).

[24] – Viz rozsudek Dyson (body 50 a 51, jakož i citovaná judikatura).

[25] – Viz rozsudek Dyson (body 52 a 53, jakož i citovaná judikatura). Viz také Wildemeersch, J., „Section 2 – Les conditions du recours en responsabilité“, *Contentieux de la légalité des actes de l'Union européenne*, Bruylant, Brusel, 2019, s. 466 až 479, jakož i Nicolaides P., „The discretion of competition authorities and their liability for damage they cause with erroneous decisions“, *European Competition Law Review*, sv. 45, 2024, č. 7, s. 308 až 316.

23. Kritérium odpovědnosti uplatňované Soudním dvorem tedy zahrnuje zaprvé subjektivní prvek týkající se prostoru pro uvážení ponechaného orgánu a zadruhé objektivní prvky související s kontextem [26]. I když tedy v určitých situacích prosté porušení unijního práva může vést ke konstatování dostatečně závažného porušení, pokud porušená norma ponechávala unijnímu orgánu, který se tohoto porušení dopustil, pouze omezený prostor pro uvážení, nebo mu dokonce žádný takový prostor nedávala [27], takové konstatování může vyplývat pouze ze všech okolností tohoto porušení, kdy jejich zkoumání neodhalí žádnou jinou relevantní skutečnost, která by vedla k vyloučení zjevnosti a závažnosti překročení této meze posuzovací pravomoci [28].

24. V projednávané věci bylo v rozsudcích Tercas rozhodnuto, že protiprávnost rozhodnutí Tercas vyplývala v podstatě ze dvou pojmových pochybení, z nichž první bylo spojeno se záměnou podmínky týkající se přičitatelnosti podpory a podmínky týkající se státních prostředků [29] a druhé s posouzením podmínky přičitatelnosti podpory státu, která byla v projednávané věci poskytnuta soukromým subjektem, pomocí stejného testu, který se používá v případě, že podporu poskytuje veřejný podnik [30].

25. Pokud jde zaprvé o záměnu mezi podmínkou týkající se přičitatelnosti podpory a podmínkou týkající se státních prostředků, konstatuji, že v rozhodnutí Tercas Komise mezi těmito dvěma podmínkami nerozlišovala, protože podle ní byly indicie související s těmito podmínkami totožné.

26. V tomto ohledu podotýkám, že není neobvyklé, že Komise, podobně jako unijní soud, posuzuje některá z kritérií zakládajících státní podporu společně, pokud jsou posuzované skutkové okolnosti společné pro tyto podmínky [31]. To platí zejména pro podmínky týkající se výhody pro příjemce a selektivity opatření (například v případě daňových podpor) [32], podmínky

[26] – V tomto smyslu viz Lenaerts, K., a další, *EU Procedural Law*, 2. vyd., Oxford University Press, 2023, s. 501. Podle těchto autorů zahrnuje kritérium odpovědnosti uplatňované unijními soudy subjektivní prvek související s diskreční pravomocí, kterou disponuje orgán, instituce, jiný subjekt nebo agentura, a zároveň zohledňuje faktory, jako jsou zejména složitost situací, které mají být regulovány, obtíže při uplatňování nebo výkladu právních předpisů, míra jasnosti a přesnosti unijní právní normy, která byla porušena, a neomluvitelný nebo úmyslný charakter pochybení.

[27] – Například Soudní dvůr stanovil, že pouhé porušení unijního práva může stačit k prokázání existence dostatečně závažného porušení tohoto práva, které může vést k založení mimosmluvní odpovědnosti Unie, v případě, kdy Komise, ačkoli byla povinna vrátit podniku částku předběžně zaplacené pokuty spolu s úroky z prodlení v důsledku zrušení rozhodnutí, kterým konstatovala, že tento podnik porušil článek 101 SFEU, neuhradila tyto úroky (viz rozsudek ze dne 20. ledna 2021, Komise v. Printeos, C-301/19 P, EU:C:2021:39, body 104 a 105).

[28] – Viz rozsudek Dyson (bod 54). Jinými slovy, neexistuje žádná automatická souvislost mezi absencí prostoru pro uvážení dotyčného orgánu a kvalifikací protiprávního jednání jako „dostatečně závažného porušení unijního práva“. I když má totiž rozsah posuzovací pravomoci dotyčného orgánu určující povahu, není výlučným kritériem (v tomto smyslu viz rozsudek Tribunálu ze dne 3. března 2010, Artegodan v. Komise, T-429/05, EU:T:2010:60, body 59 a 60, jakož i citovaná judikatura).

[29] – V bodě 70 rozsudku Tercas Tribunál v podstatě vytýkal Komisi, že se v dané věci nepokusila jasně odlišit přičitatelnost podpory státu od otázky, zda byla tato podpora poskytnuta ze státních prostředků, což představuje odlišné a kumulativní podmínky. V rozsudku Tercas se Soudní dvůr k tomuto aspektu nevyjádřil, ale pouze posoudil podmínku přičitatelnosti sporných opatření italským orgánům (viz bod 64 tohoto rozsudku).

[30] – Z bodů 87 až 90 rozsudku Tribunálu Tercas, potvrzených bodem 67 rozsudku Soudního dvora Tercas, vyplývá, že Komise nemohla vycházet z nepravděpodobnosti absence vlivu a skutečné kontroly veřejných orgánů vůči soukromoprávnímu subjektu poskytujícímu podporu, ale byla povinna uvést a odůvodnit dostačující indicie umožňující prokázat, že dotčené opatření podpory bylo přijato pod vlivem či skutečnou kontrolou veřejných orgánů. Komise v podstatě nezohlednila absenci „kapitálové vazby“ mezi dotčeným subjektem a státem (viz bod 73 rozsudku Soudního dvora Tercas).

[31] – Jak vyplývá z judikatury Soudního dvora, samotný výčet prvků, které zakládají státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, se liší podle toho, zda jsou s ohledem na okolnosti některé z těchto prvků posuzovány společně. Na základě nejpodrobnějšího výčtu lze rozlišit následující prvky: přičitatelnost opatření státu a použití státních prostředků (viz zejména rozsudek ze dne 2. března 2021, Komise v. Itálie a další, C-425/19 P, EU:C:2021:154, bod 58, jakož i citovaná judikatura); hospodářská výhoda pro příjemce (viz zejména rozsudek ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, bod 84, jakož i citovaná judikatura); selektivita opatření (viz zejména rozsudek ze dne 10. září 2024, Komise v. Irsko a další, C-465/20 P, EU:C:2024:724, bod 75, jakož i citovaná judikatura); narušení hospodářské soutěže (viz zejména rozsudek ze dne 19. září 2000, Německo v. Komise, C-156/98, EU:C:2000:467, bod 33 a citovaná judikatura), a překážka obchodu mezi členskými státy (viz zejména rozsudek ze dne 7. března 2024, Fallimento Esperia a GSE, C-558/22, EU:C:2024:209, bod 64, jakož i citovaná judikatura).

[32] – Viz zejména rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. World Duty Free Group a další (C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 53, jakož i citovaná judikatura).

narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy [33] a v rozsahu, v němž je to relevantní v projednávané věci, podmínky přičitatelnosti opatření státu a použití státních prostředků [34].

27. Pokud jde zadruhé o posouzení podmínky přičitatelnosti podpory státu, je pravda, jak vyplývá z rozsudků Tercas [35], že Komise v projednávané věci nemohla vycházet z *nepravděpodobnosti absence vlivu a skutečné kontroly veřejných orgánů* vůči FITD, ale byla povinna prokázat, že dotčené opatření podpory bylo *přijato pod vlivem či skutečnou kontrolou veřejných orgánů*. Podle unijního soudu Komise v podstatě použila nesprávný test.

28. Domnívám se však, že za okolností projednávané věci měla Komise povinnost posoudit komplexní soubor indicií, aby mohla určit míru zapojení veřejných orgánů do poskytování opatření, která byla poskytnuta takovým subjektem, jako je FITD, jehož „soukromá“ povaha nebyla na první pohled zřejmá, zejména s ohledem na jeho hybridní povahu a vazby, které udržoval s Italskou národní bankou [36]. Jak tedy správně uznal Tribunál v bodě 120 napadeného rozsudku, Komise musela použít pojem „státní podpora“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU ve zvláště složitém právním a skutkovém kontextu, v němž byla opatření podpory poskytnuta soukromým subjektem, přičemž bylo nutné posoudit okolnosti a prvky umožňující dovodit přičitatelnost opatření státu, skutkový a právní kontext vnitrostátních opatření, jichž se týkalo rozhodnutí Tercas, zapojení zástupců státu do jednotlivých fází zásahu, jakož i veřejnoprávní oprávnění, které bylo FITD uděleno.

29. Ostatně, ačkoli pojem „státní podpora“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU představuje objektivní pojem, výklad jeho zakládajících kritérií může, i když nevyžaduje složité skutkové nebo hospodářské analýzy [37], vznést jako v projednávané věci složité právní otázky [38]. I když neexistuje žádný prostor pro uvážení, může přezkum skutkového stavu ze své podstaty vést k obtížím při výkladu a zejména při použití základních právních pojmů, může vést i k takovým pojmovým pochybením, jako jsou pochybení, která jsou v projednávané věci vytýkána Komisi [39].

30. Proto se domnívám, že i když Komise měla v projednávané věci omezený, nebo dokonce žádný prostor pro uvážení, složitost situace, kterou posuzovala, zůstává relevantní pro ověření, zda se tento orgán dopustil dostatečně závažného porušení unijního práva [40]. Pro posouzení existence „dostatečně závažného porušení“ tedy v každém případě zůstává relevantním kritériem, jak by jednala pečlivá správa.

[33] – Viz zejména rozsudek ze dne 27. června 2017, Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania (C-74/16, EU:C:2017:496, bod 78).

[34] – Například v rozsudku Soudního dvora Tercas Soudní dvůr v připomenutí judikatury uvedl, že kvalifikace jako „státní podpory“ ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU předpokládá splnění čtyř podmínek, z nichž první je, „aby se jednalo o státní zásah nebo zásah za použití státních prostředků“ (viz bod 57 tohoto rozsudku).

[35] – Viz body 87 až 89 rozsudku Tribunálu Tercas a body 65 až 67 rozsudku Soudního dvora Tercas.

[36] – FITD byl podle definice Komise soukromým subjektem, který měl velmi úzký vztah k veřejné moci, zejména svým vznikem, posláním, organizací, genezí a vývojem opatření (v tomto smyslu viz body 121 až 131 rozhodnutí Tercas).

[37] – To platí zejména pro použití „zásady soukromého hospodářského subjektu“ v rámci posuzování podmínky výhody pro příjemce (viz zejména rozsudek ze dne 11. listopadu 2021, Autostrada Wielkopolska v. Komise a Polsko, C-933/19 P, EU:C:2021:905, bod 116, jakož i citovaná judikatura).

[38] – Viz například Merola, M., a Caliento, F., „Is the notion of aid broadening or shrinking over time, and if so, why? A subjective view on the rationale of the case law“, *EU State Aid Law*, Edward Elgar Publishing, Cheltenham, 2020, s. 18 až 53. Tito autoři uvádějí několik příkladů, které poukazují na obtíže spojené s definicí státní podpory, zejména pokud jde o pojem „státní prostředky“ (viz zejména s. 26 až 31), a rovněž konstatují, že v poslední době dochází k nárůstu počtu věcí, v nichž Soudní dvůr zrušil rozsudky Tribunálu.

[39] – V této souvislosti není bez významu poznamenat, že rozsudek Soudního dvora Tercas byl vydán velkým senátem.

[40] – Viz body 23 a 24 tohoto stanoviska. V takových situacích by totiž byl požadavek *dostatečně závažného* porušení unijního práva zbaven užitečného účinku, pokud by k jeho splnění stačilo jakékoli porušení ze strany Komise, podobně jako ze strany jakékoli veřejné správy, která jedná v oblastech své odbornosti.

31. Z toho vyplývá, že pochybení, kterých se Komise v projednávané věci dopustila, lze kvalifikovat jako „pouhá nesprávná posouzení“, která sama o sobě nestačí k tomu, aby bylo možné dospět k závěru o existenci zjevného a závažného porušení unijního práva, nebo jinými slovy vada, které by se za podobných okolností nedopustila obvykle obezřetná a pečlivá správa, která by mohla vést k založení odpovědnosti Unie [41].

32. Vzhledem k výše uvedenému navrhuji zamítnout druhý důvod kasačního opravného prostředku.

K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

33. Třetí důvod vychází z porušení čl. 340 druhého pododstavce SFEU, jakož i čl. 91 písm. e) a článku 96 jednacího řádu Tribunálu, když Tribunál dospěl k závěru, že neexistuje příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním Komise a tvrzenou újmou, tj. zhoršením důvěry zákazníků ve vztahu k ní [42].

34. Podle judikatury Soudního dvora se podmínka existence příčinné souvislosti v podstatě týká existence dostatečně přímé příčinné souvislosti mezi jednáním orgánů Unie a škodou, kterou musí prokázat žalobce, takže vytýkané jednání musí být rozhodující příčinou škody [43].

35. V projednávané věci navrhovatelka v prvé řadě vytýká Tribunálu, že za účelem vyloučení existence příčinné souvislosti mezi jednáním Komise a škodami souvisejícími se ztrátou zákazníků, rozhodl, že nerozlišuje své zákazníky od zákazníků společnosti Tercas, ani neuvádí hodnoty přičitatelné jedné nebo druhé.

36. Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, se přitom Tribunál neomezil na konstatování, že navrhovatelka nerozlišuje své zákazníky od zákazníků společnosti Tercas, ale rozhodl, že nepředkládá ani konkrétní argumenty směřující k určení, zda ztráta zákazníků a přímých vkladů společnosti Tercas byla přičitatelná rozhodnutí Tercas [44], což navrhovatelka nezpochybnila.

37. V každém případě Tribunál v napadeném rozsudku rozhodl, že rozhodnutí zákazníků navrhovatelky, která způsobila údajnou škodu, byla přijata v rámci posouzení a hodnocení provedených posledně uvedenými s ohledem na jejich finanční zájmy vzhledem k následujícím

[41] – Podle vyjádření Komise na jednání se jedná o situaci, v níž se dopustila pochybení (a v tomto ohledu přiznala *mea culpa*), které však nepřesahuje meze toho, co se očekává od pečlivé správy (která by v takovém případě měla přiznat *mea maxima culpa*).

[42] – Viz body 132 až 161 napadeného rozsudku.

[43] – Viz zejména rozsudek ze dne 27. dubna 2023, Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro a další v. Komise (C-549/21 P, EU:C:2023:340, bod 114, jakož i citovaná judikatura). V tomto smyslu viz rovněž Lenaerts, K., a další, *EU Procedural Law*, 2. vyd., Oxford University Press, 2023, s. 512 až 514. Jak tito autoři uvádějí, v judikatuře Soudního dvora neexistuje standardní formulace tohoto požadavku, který je unijním soudem vyjadřován různými způsoby, přičemž hlavní myšlenkou je, že Unie odpovídá pouze za škody, které jsou přímým důsledkem protiprávních aktů nebo jednání jejích orgánů, institucí a jiných subjektů (viz rovněž Wildemeersch, J., „Section 2 – Les conditions du recours en responsabilité“, *Contentieux de la légalité des actes de l'Union européenne*, Bruylant, Brusel, 2019, s. 484 až 487). Někteří autoři navíc rozlišují mezi pojmem „skutková příčinná souvislost“, který odpovídá na otázku, zda je protiprávní jednání *conditio sine qua non* tvrzené škody, a pojmem „právní příčinná souvislost“, který klade další požadavky s cílem vyloučit odpovědnost orgánů nebo institucí Unie za škody, které jsou příliš vzdálené, když vyžaduje, aby škoda vyplývala dostatečně přímo z protiprávního jednání, aby existovala dostatečně přímá souvislost mezi jednáním a škodou nebo aby jednání bylo rozhodující příčinou škody (v tomto smyslu viz Biondi, A., a Farley, M., *The right to damages in European law*, Kluwer Law International, 2009, s. 146 až 154). Stejné rozlišení bylo převzato ve stanovisku generální advokátky T. Ćapety ve věci WS a další v. Frontex (Společná návratová operace) (C-679/23 P, EU:C:2025:427, body 101 až 109). Ke srovnávací studii různých přístupů k příčinné souvislosti v různých státech Evropské unie viz rovněž Infantino, M., a Zervogianni, E., „The European Ways to Causation“, *Causation in European Tort Law*, Cambridge University Press, 2017, s. 85 až 128, jakož i Bussani, M., Sebok, A., J., a Infantino, M., „Causation“, *Common Law and Civil Law Perspectives on Tort Law*, Oxford Academic, online edition, 2022, s. 177 až 212.

[44] – Viz bod 137 napadeného rozsudku.

okolnostem: především zákazníci navrhovatelky neměli žádnou právní povinnost vyplývající z rozhodnutí Tercas; dále toto rozhodnutí neobsahovalo žádnou skutečnost, jejímž cílem by bylo prezentovat navrhovatelku jako neschopnou přijmout alternativní opatření ve prospěch společnosti Tercas nebo která by směřovala ke snížení důvěryhodnosti navrhovatelky a důvěry jejích zákazníků v ni; konečně od oznámení rozhodnutí Tercas italská vláda a navrhovatelka uvedly, že opatření dobrovolného zásahu jsou připravena, a z rozhodnutí Tercas tedy nevyplývají žádné negativní účinky [45].

38. V tomto ohledu se navrhovatelka omezuje na kritiku závěrů Tribunálu, aniž prokazuje, že jsou založeny na nesprávném právním posouzení nebo na zkreslení skutečností nebo důkazů.

39. V druhé řadě navrhovatelka vytýká Tribunálu, že se nesprávně odvolal na rozsudek Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro a další v. Komise [46].

40. V tomto ohledu stačí uvést, že Tribunál se na tento rozsudek odvolal pouze proto, aby odmítl argument navrhovatelky, podle něhož tento rozsudek potvrzoval její stanovisko, a dospěl k závěru, že uvedený rozsudek nestačí k prokázání existence příčinné souvislosti. Výtky navrhovatelky tedy nemohou zpochybnit posouzení Tribunálu, které se na tomto rozsudku nezakládá.

41. V třetí řadě navrhovatelka vytýká Tribunálu, že konstatoval, že k údajné škodě přispěly různé okolnosti.

42. V této souvislosti připomínám, že podle judikatury Soudního dvora je nutné, aby dovolávaná škoda byla skutečně způsobena jednáním, které je orgánům vytýkáno. I v případě, že by unijní orgány případně přispěly k újmě, jejíž náhrada je požadována, může být uvedené přispění velmi vzdálené z důvodu takových jiných faktorů, jako je odpovědnost třetích osob nebo případně navrhovatelů [47]. Dále platí, že ačkoli otázka existence příčinné souvislosti mezi škodnou událostí a vzniklou škodou představuje právní otázku a jako taková podléhá přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku [48], skutkové posouzení příčinné souvislosti provedené Tribunálem naopak nespadá do pravomoci Soudního dvora v rámci kasačního řízení, ledaže by došlo ke zkreslení skutkových okolností nebo důkazních prostředků [49]. Takové zkreslení lze konstatovat pouze tehdy, je-li zcela zjevné ze spisu, aniž by bylo nutné provádět nové posouzení skutkového stavu a důkazů, že hodnocení existujících důkazních prostředků je zjevně nesprávné [50].

43. V projednávané věci navrhovatelka zpochybňuje čtyři z pěti skutečností, které Tribunál zohlednil v bodech 144 až 149 napadeného rozsudku, aby vyloučil existenci příčinné souvislosti mezi jednáním Komise a tvrzenou škodou, a to zaprvé existenci ztrát vykázaných v rozvaze za rok

[45] – Viz body 138 až 141 napadeného rozsudku.

[46] – Rozsudek ze dne 27. dubna 2023 (C-549/21 P, EU:C:2023:340). Navrhovatelka zejména zdůrazňuje, že na rozdíl od věci, v níž byl vydán tento rozsudek a v níž Komise údajně vyvíjela tlak na italské orgány, který se netýkal konkrétního opatření, v projednávané věci Komise přijala závazné rozhodnutí.

[47] – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. března 2010, Trubowest Handel a Makarov v. Rada a Komise (C-419/08 P, EU:C:2010:147, bod 59, jakož i citovaná judikatura). Pojem „dostatečně přímá souvislost“ je totiž v judikatuře unijního soudu vykládán restriktivně, jak potvrzuje zejména Tribunál, když rozhodl, že pouhá skutečnost, že údajně protiprávní jednání dotčeného orgánu nebo instituce Unie je nezbytnou podmínkou (*conditio sine qua non*) pro vznik škody v tom smyslu, že by ke vzniku škody bez tohoto jednání nedošlo, nestačí k prokázání dostatečně přímé příčinné souvislosti ve smyslu této judikatury (v tomto smyslu viz zejména rozsudek Tribunálu ze dne 23. května 2019, Remag Metallhandel a Jaschinsky v. Komise, T-631/16, EU:T:2019:352, bod 52, jakož i citovaná judikatura). Viz také Havu, K., a Kurki-Suonio, S., „Damages Liability of the EU for Harm Caused by Excessive Duration of Court Proceedings“, *European Public Law*, sv. 27, 2021, č. 2, s. 305 až 330.

[48] – V tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 16. července 2009, Komise v. Schneider Electric (C-440/07 P, EU:C:2009:459, bod 192).

[49] – V tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 19. října 2017, Agriconsulting Europe v. Komise (C-198/16 P, EU:C:2017:784, bod 22).

[50] – V tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 1. srpna 2025, Francie a Komise v. CWS Powder Coatings a další (C-71/23 P a C-82/23 P, EU:C:2025:601, bod 67 a citovaná judikatura).

2015; zadruhé neposkytnutí informací investorům, které vedlo k uložení správních sankcí a k trestnímu stíhání; zatřetí skutečnost, že společnost Tercas byla již během roku 2013 bankou v selhání, a začtvrté okolnost, že náklady vzniklé v souvislosti s opatřeními ke zmírnění údajných negativních účinků rozhodnutí Tercas nebyly přičitatelné tomuto rozhodnutí [51].

44. Úvodem se domnívám, že na rozdíl od argumentů navrhovatelky se účinek možných souběžných příčin nemusí nutně omezovat na vyčíslení náhrady škody, ale může případně ovlivnit samotnou existenci příčinné souvislosti mezi vytýkaným jednáním a tvrzenou škodou.

45. Zaprvé, pokud jde o ztráty vykázané v rozvaze za rok 2015, navrhovatelka tvrdí, že podle jejích vlastních znalců mohly tyto ztráty přispět nanejvýš k části ztrát zákazníků, kterou tito znalci odhadují na 50 % [52]. Navrhovatelka nicméně neprokazuje, že napadený rozsudek je stižen vadou spočívající ve zkreslení skutkového stavu nebo důkazů, a nezpochybňuje ani další kontextuální okolnosti, které Tribunál v tomto ohledu zohlednil, a to především skutečnost, že od nabytí společnosti Tercas v roce 2014 se finanční ukazatele navrhovatelky neustále zhoršovaly a snížení jednotkové hodnoty akcií v jejím držení, o kterém bylo rozhodnuto v reakci na schválení výroční zprávy navrhovatelky za rok 2015 (přesněji dne 24. dubna 2016) a souběžně s ním, vyvolalo nespokojenost jejích zákazníků [53]; dále zjištění, že před přijetím rozhodnutí Tercas, zejména mezi prosincem 2014 a prosincem 2015 navrhovatelka již ztratila 4,9 % svých přímých vkladů [54]; konečně skutečnost, že reforma družstevních bank, kterou sama navrhovatelka označila za jeden z důvodů, proč musela změnit svůj obchodní plán na období 2015–2019 a nahradit jej novým plánem na období 2016–2020, rovněž přispěla k oslabení důvěry jejích zákazníků [55].

46. Zadruhé, pokud jde o skutečnost, že podle navrhovatelky byly sankce uložené jejímu vedení přijaty až po vzniku dovolávané škody, je třeba konstatovat, že v napadeném rozsudku Tribunál shledal, že z rozhodnutí Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Consob) (Národní komise pro obchodní společnosti a Burzu, Itálie) vyplývá, že v rámci navýšení kapitálu, ke kterému došlo v období od listopadu 2014 do června 2015, navrhovatelka neinformovala investory o použité metodě a stanovila cenu akcií na vyšší úrovni, než byla cena stanovená znalcem pověřeným jejím určením, takže vedení navrhovatelky bylo od roku 2017 předmětem správních sankcí a trestních šetření [56]. Podle názoru Tribunálu tedy tyto sankce, které byly přijaty až po období, kdy měla být škoda způsobena, pouze potvrdily předchozí jednání navrhovatelky, které bylo pravděpodobně příčinou ztráty důvěry jejích zákazníků.

47. Zatřetí, pokud jde o předchozí selhání společnosti Tercas [57], navrhovatelka tvrdí, že toto selhání nemohlo být rozhodující příčinou dané škody, protože se jednalo o okolnost známou již dlouhou dobu a vzhledem k tomuto selhání předcházelo procesu integrace společnosti Tercas do navrhovatelky od roku 2014 nejen plné pokrytí finančního deficitu společnosti Tercas ze strany FITD, ale také další zásahy směřující ke konsolidaci vlastního kapitálu jak společnosti Tercas, tak

[51] – Naproti tomu navrhovatelka nezpochybňuje posouzení Tribunálu obsažené v bodě 148 napadeného rozsudku, podle něhož navrhovatelka nevysvětluje, proč jí rozhodnutí Tercas zabránilo přilákat nové zákazníky, když o dobrovolném zásahu (který nahradil zásah FITD ve prospěch společnosti Tercas a nebyl tímto rozhodnutím povolen) bylo rozhodnuto již dva měsíce po uvedeném rozhodnutí. Nicméně pochybuji, že by pouze tato skutečnost mohla být základem pro posouzení Tribunálu ohledně souběžných příčin údajné škody.

[52] – Tímto způsobem sama navrhovatelka připouští existenci dalšího faktoru, který mohl přispět k údajné škodě.

[53] – Viz bod 144 napadeného rozsudku.

[54] – Viz bod 146 napadeného rozsudku.

[55] – Viz bod 153 napadeného rozsudku.

[56] – Viz bod 145 napadeného rozsudku.

[57] – Viz bod 146 napadeného rozsudku.

navrhovatelky. Přitom je třeba konstatovat, že tyto argumenty neprokazují, že finanční situace společnosti Tercas nebyla špatná, ani že Tribunál v tomto ohledu zkreslil skutkový stav nebo důkazy.

48. Začtvrté, pokud jde o náklady vzniklé v souvislosti s opatřeními ke zmírnění údajných negativních účinků rozhodnutí Tercas [58], navrhovatelka neprokázala, že by nedošlo ke snížení vkladů nebo ztrátě zákazníků, pokud by toto rozhodnutí nebylo přijato, ani že nápravná opatření byla skutečně přijata v reakci na ztráty konkrétně související s uvedeným rozhodnutím, a nikoli v reakci na jiné okolnosti.

49. Ve čtvrté řadě navrhovatelka vytýká Tribunálu, že shledal technické zprávy, které předložila, a sice jednu od auditorské společnosti a druhou od univerzitního profesora, jako nevěrohodné, aniž nařídil znalecký posudek ve smyslu čl. 91 písm. e) a článku 96 jednacího řádu Tribunálu.

50. Nicméně konstatuji, že v napadeném rozsudku se Tribunál neomezil na zpochybnění věrohodnosti těchto zpráv. Naopak dospěl k závěru zaprvé, že technická zpráva auditorské společnosti neprokazuje, že rozhodnutí Tercas bylo přímou a rozhodující příčinou této škody, zadruhé, že věrohodnost technické zprávy univerzitního profesora byla oslabena skutečností, že sám připustil, že navrhovatelce vznikla v roce 2015 značná ztráta a od konce roku 2016 bylo rozhodnutí Tercas pouze jedním z faktorů, které vedly k údajné škodě, a zatřetí, že tyto dvě zprávy, které byly mimochodem založeny na dokumentech předložených navrhovatelkou, neobsahovaly žádnou právní analýzu příčinné souvislosti mezi rozhodnutím Tercas a údajnou škodou [59].

51. V každém případě mám opět za to, že se navrhovatelka omezuje na zpochybnění posouzení skutkových okolností provedeného Tribunálem tím, že nabízí nové hodnocení, avšak neprokazuje ani nenamítá existenci zkreslení skutkových okolností nebo důkazů.

52. Kromě toho, pokud jde o argument, podle něhož Tribunál údajně odmítl dotyčné technické zprávy a nenařídil znalecký posudek, je třeba zdůraznit, že posouzení vhodnosti přijetí organizačního procesního opatření nebo opatření k provedení důkazů spadá výlučně do pravomoci unijního soudu, který k němu není povinen, pokud se domnívá, že důkazy předložené účastníky řízení nejsou dostatečné k posouzení existence příčinné souvislosti.

53. Vzhledem k výše uvedenému navrhuji třetí důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

Závěry

54. S ohledem na všechny výše uvedené úvahy navrhuji Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek zamítnout.

[58] – Viz bod 149 napadeného rozsudku.

[59] – Viz body 156 a 158 napadeného rozsudku.